

Elías - Mbohapyha Papapy'ẽ

Tojekuaa haḡua umi hénte oikuaa haḡua

Jeff Pippenger

2023-09-29

Ha oiko haḡua ka'aru mymbajuka kuave'ẽrã, Elías maranduhára oñemboja ha he'i: Ñandejára Tupã Abraham, Isaac ha Israelgua, tojekuaa ko árape nde ha'eha Tupã Israélpe, ha che ha'eha nde rembiguái, ha ajapo hague opa ko'ã mba'e nde ñe'ẽ rupi. 1 Reyes 18:36.

Roime hína ojejuhu haḡua Elías rekove rechaukaha peteĩ símbolo ramo. Peteĩ umi rechaukaha apytégui ha'e pe ministerio ha pe marandu Elías, Juan el Bautista ha William Miller rehegua oikohague tembipuru juicio-rã. Iñe'ẽmondo ojeporu va'ekue Ñandejára rehegui ojehecha haḡua ha oñeha'ã haḡua umi iñarandupykuéra mba'ekuaarã. Jesús he'i va'ekue ndaúriritre ou, umi judío oñembotavy ha omoañete'ỹva ndoikuaamo'ãiha pekádo.

Che aju ndajúiritre ha añe'ẽ rire chupekuéra, ndoikói va'erãmo'ã angaipa hi'arikuéra; ko'ágã katu ndoguerekovéima mba'eve omo'ã haḡua iñangaipa. Juan 15:22.

Ezequiel ohechauka upe principio peteĩchagua umi judío oñemoĩva ñe'ẽreíva itembiasakuepe ḡuarã.

Ha'ekuéra niko mitã tie'ỹ ha py'a hatáva. Ha che romondo hendápekuéra; ha ere va'erã chupekuéra: Péicha he'i Ñandejára Tupã. Ha ha'ekuéra, ohendúta térã ndohendusemo'ãi, (ha'ekuéra niko peteĩ ogaygua pu'akáva), upéicharõ jepe oikuaáta oĩ hague peteĩ maranduhára tupãgui ouva'ekue ijapytépekuéra. Ezequiel 2:4, 5.

Elías simbolismo oikeve avei ha'eha peteĩ tembiporu tekombajovake rehegua.

“Umi oñemomba'éva omyasãi haḡua pe mbohapyha ánhel rembiapoukapy oikundaha Ñandejára Ñe'ẽme upe tembiaporã rapére túva Miller omoguahẽ haguéicha. Pe aranduka michĩ héravape Views of the Prophecies and Prophetic Chronology, túva Miller ome'ẽ ko'ã tembiapoukapy isásóva, iñarandúva ha iñimportanteva oñemoarandu haḡua Biblia rehe ha oñehesa'ỹijo haḡua hekopete:

“1. Opaite ñe'ẽ oguerekova'erã hekopete pe mba'e oñehenóiva rehe Biblia-pe; 2. Opa Ñandejára Ñe'ẽ tekotevẽ, ha ikatu oñentende tembiapo kyre'ỹ ha estudio rupive; 3. Mba'eve ojehechaukáva Ñandejára Ñe'ẽme ndaikatúi ni noñemokañymo'ãi umi ojerurévagai jerovia reheve, py'a mokõive'ỹre; 4. Oñentende haḡua doctrina, embyaty peteĩ hendápe opaite escrituras pe mba'e rehe reikuaase haḡuáicha, upéi eheja ta peteĩteĩva ñe'ẽ oguereko hekopete imbarete; ha ikatúramo remohenda ne teoría peteĩ contradicción'ỹre, ndaikatúi reime jejavýpe; 5. Ñandejára Ñe'ẽ voi va'erã oñemyesakã ijehegui, ha'e haḡuere peteĩ regla ijeheguigua. Che ajeroviáramo peteĩ mbo'ehárape omyesakã haḡua chéve, ha ha'e oikuaáguinte ramo he'iséva, térã oipota haḡuante upéicha ikatu haḡuáicha omombarete icredo sectario, térã oñeñandu haḡua arandu haḡuáicha, upéicharõ pe ijekuaa'ỹmegua, pe ipota, pe icredo, térã pe iarandu, upéva ha'e che regla, ha ndaha'úi la Biblia.”

“Pe oĩva yvate gotyo ha’e peteĩ porción ko’ã mbojojaha rehegua; ha ñande ñahesa’ỹijóvo la Biblia, maymáva jajapóta porã jajapysakáramo umi principio oñemohenda hañuaicha.”

Jerovia tee oñemopyenda umi Escritura ári; ha Satanás oiporu heta mba’e ha tembiapo haña ombojere haña umi Escritura ha omoingévo jejavy, upéva tekotevẽ eñangareko eterei oikuaaséramo peteĩ tapicha mba’épa añetehápe ombo’e hikuái. Peteĩva umi tuicha ñembotavy ko ára rehegua apytépe hína oñemomba’e heta pe sentimiento rehe, ha oñeclama haña tekojoja oñemboykévo Tupã Ñe’ẽ he’íva hesakã porãgui, pórke upe ñe’ẽ ndojoajúi pe sentimiento ndive. Heta tapicha ndorekói ijerovia haña peteĩ pyenda ambuéva emoción-gui. Ijerovia rembiasakue oguereko hyepýpe vy’aguasu ha kyre’ỹ rei; ha upéva opa vove, oho avei ijerovia. Pe sentimiento ikatu hína hína kapi’i piru, péro Tupã Ñe’ẽ hína trígo. Ha “mba’e,” he’i proféta, “piko pe kapi’i piru pe trígo ndive?”

“Avave ndojekastigáiri ndoikuaái haguére pe tesape ha arandu araka’eve ndorekóiva, ha ndaikatúi va’ekue ohupyty. Hákatu heta oĩ ombotovéva iñe’ẽrendu pe añetegua ojehechaukáva chupekuéra Cristo rembiguái rupive, oipotágui omoĩ porã ijehe pe mundo rembiapo ykére; ha pe añetegua oguahéva’ekue iñakãrapu’ãme, pe tesape omimbi va’ekue ánga ryepýpe, upéva voi ohuasakáta chupekuéra pe Huísiope. Ko’ã ára pahápe ñande jaguereko pe tesape oñembyatýva oĩva’ekue omimbi opa ára pukukue rupi, ha ñande jajekáta upéichaite rupi ñande reko haña jejopy. Marã’ỹ rapy ndaha’éi peteĩ tape ojokupytyva mundo ndive; ha’e peteĩ tape ojgueropu’áva. Jaguatávo ko tape rupi, ñaňanivõvo Ñandejára mandamiénto rape rupi, jajuhúta pe ‘hekojoja rekove rape ha’eha tesape hendyvaicha, overavéva ohóvo pe ára perfecto peve.” Review and Herald, 25 de noviembre de 1884.

Ndajaipóri “ñaneñembojovakéva ndajaikuaaséi haguére pe tesape ha arandu” “araka’eve ndarekóiva, ha” “ndaikatúiiva jahupyty.” Pe mba’e iñimportantevéva ko ñe’ẽme ha’e pe je’éva “ndaikatúiiva jahupyty.” Elías, Juan ha Miller ohechauka tesape umi generación orekóva hikuái-pe guarã, peteĩ tesape ikatúva oñehupyty. Iñe’ẽmondo oĩ haguére oipe’a pe ao guýpe oñemokañýva pe mba’e Estados Unidos-pe léi rupive ojeheróva “plausible deniability.” Pe marandu Elías rehegua, oimeraẽ generación-pe ojehechauka jave, oipe’a opaichagua “plausible deniability,” ha upéicha rupi omoĩ opaite pe generación guýpe tembiapoukapy, tojapo haña mba’e haña pe tesape uperõ oñepresentáva rehe.

“Che ryke’y he’i peteĩ jey ndohendusemo’ãiha mba’eve umi ñembo’e ha mbo’epy rehe ñande jaguerekóva, okyhyjégui ikatúne haña oguerovia. Ndoumo’ãi kuri umi atyhápe, ni nohenduséi umi ñe’ẽmondo; ha upéi katu he’i va’ekue ohechakuaa hague ha’eha culpáble péichaite voi ku ohendu rireguáicha. Tupã ome’ẽ kuri chupe peteĩ oportunidad oikuaa haña pe añetegua, ha Ha’e ojeruréta chupe cuenta ko oportunidad rehe. Heta oĩ ñande apytépe orekóva prejuísio umi doctrina rehe ko’ága oñemombe’u ha oñehesa’ỹijóva. Ndoúi ohendu haña, ndohesa’ỹijo porã ha py’aguapýpe haña, ha katu omosẽ hikuái hembiapo’ỹre he’íva pytũmbýpe. Oĩ porãite hikuái ipoziciónpe. ‘Nde ere: Che niko che rico, hetave mba’e areko, ha ndaikotevẽi mba’eve; ha nde reikuaa’ỹ pe ndeha’eha angaipa guasu, ñembyasyete, mboriahu, pytũ, ha opívo; che romongeta rejogua haña chehegui óro tata’ypy rupi oñeha’ãmyréva, ikatu hañuaicha reiko rico; ha ao morotĩ, reñemonde haña, ha ani haña ojekuaa nde opívo ñemotĩ; ha emoĩ nde resa rehe pohã, ikatu hañuaicha rehecha. Opa umi ahayhúva, añemoñe’ẽ ha ambo’e haña

chupekuéra; eñemomba'e guasu upévare, ha eñembyasy nde angaipakuérare' (Revelation 3:17–19)."

"Ko Escritura oñemoĩ umi oikovévape pe marandu ryepýpe, ha katu ndoúi hikuái ohendu haña. Mba'éicha piko reikuaa ndaha'ei haña Ñandejára ome'ëva pyahu haña techaukaha Iñañetegua rehegua, omoĩvo upéva peteĩ ñemohenda pyahúpe, ikatu hañaicha oñembosako'i Ñandejára rape? Mba'e plan piko peẽ peñemoĩ ra'e, ikatu hañaicha pe tesape pyahu oñemoinge Tupã tavayguakuéra atýpe? Mba'e techaukaha piko reguereko ndaha'ei haña Tupã omondo tesape Ita'yraquerape? Opa jejeporavo tee, ñembotuichase, ha jeikuaa haña ijehegui tekotevẽ oñemboyke. Ñañemboja va'erã Jesús py gotyo, ha jajapo va'erã ñaaprende chugui, ha'éva ipy'aguapy ha iñakãguapyva. Jesús ndombo'ei va'ekue hemimbo'ekuérape umi rabí-kuéra ombo'éicha umi imba'évape. Heta judío ou ha ohendu Cristo oikuaaukávo pe salvación rembikuaa kañymby; upéicharõ jepe ndoúi hikuái oaprende hañaicha; ou ocrítico, ojuhu haña hese peteĩ mba'e ndojojavéiva, ikatu hañaicha oguereko mba'eve tapicha-kuérape omoakaratĩ haña. Ha'ekuéra ovy'a va'ekue umi oikuaáva reheve, katu Tupã ra'ykuéra oikuaa va'erã pe Pastor Añeteva ñe'ẽ. Ndaha'ei piko ko'agã peteĩ ára iporãitereiva haña oñe'ayuno ha oñembo'e Tupã renondépe? Ñaiméko pe joavy apytépe, ñaiméko peteĩ kuatiañe'ẽ ojejoavyhápe rehe japyhy hañaicha peteĩ lado; ha ndaikatúi piko jaheka Tupãme py'aite guive, ñañemomirĩvo ñande pype, ikatu hañaicha jaikuaa mba'épa pe añetegua?" Selected Messages, libro 1, 413.

Umi ohechaukáva pe marandu Elías rehegua ha'e tembipuru kuéra juiciopegua peteĩ ñemopotĩ rapepe ombosako'íva tape pe mensajero pe pactopegua haña omopotĩ pe témplo. Oñemboajévo pe tembiapo omopotĩ hañaicha pe témplo, ojehechauka pe tesape añetegua ko'ágagua. Nojehechaukairire, umi Cristo ohekáva'ekue ha ohekáva gueteri omopotĩ haña opytáta ikueráipe Laodicea-pegua ñembotavy ijehegui rehegua. Elías ohechauka peteĩ ministerio opresentáva pe añetegua tembipuru ramo juiciopegua. Upévare ñañemomarandu umi omboykéva'ekue Juan el Bautista marandu ndaikatuihague oipytyvõ chupekuéra Jesús mbo'epy.

"Ojehechauka jey haña che mandu'a Cristo peteĩha ou hague marandu ñemombe'üre. Juan ojechaukáraka Elías espíritu ha pokatu reheve ombosako'i haña Jesús rape. Umi omboykéva Juan testimonio ndojeporuporãi Jesús mbo'epykuérargui." Early Writings, 258.

Umi tembiasakue profética ohechaukáva Ñandejára retãygua ñemopotĩ rehe, ojepe'a peteĩ marandu añetegua ko'ágagua ojeruréva ko ñemoñarépe toiporavo haña pytũ térã tesape.

Ha nde katu, Daniel, emboty ko'ã ñe'ẽ ha emosëva'ekue aranduka pe ára paha peve: heta uguata haña ko'ápe ha pépe, ha arandu oñembohetavéta.... Ha he'i: Tereho nde rape, Daniel; ko'ã ñe'ẽ niko oñembotypa ha oñesella ára paha peve. Heta oñemopotĩta, ojejapéta morotĩ, ha oñeha'ãmbaitéta; ha umi heko añáva ojapóta ivaíva; ha avave umi heko añávagui noikũmbymo'ãi; katu umi iñarandúva oikũmbýta. Daniel 12:4, 9, 10.

Umi ogueraháva pe marandu Elías rehegua heta generación orekóvape ñuarã, Cristo ohechauka chupekuéra Iñamandárramo ikatu hañaicha oipuru chupekuéra tembiporu ramo juicio-rã. Kóva hína pe Elías oikuaaukáva he'i jave: "tojekuaa ko árape nde ha'eha Tupã Israel-pe, ha che ha'eha ne rembiguái, ha ajapohague opa ko'ã mba'e nde ñe'ẽ rupi."

Ko añetegua Jesús voi omyesakã Juan el Bautista rehegua.

Ha oho rire, Jesús oñepyrũ he'i umi aty guasúpe Juan rehegua: “Mba'épa peẽ pesẽ va'ekue pe desiértope pema'ẽ haña? Peteĩ takuararogue yvytu omyengoviáva? Upéicharõ, mba'épa pesẽ va'ekue pema'ẽ haña? Peteĩ kuimba'e ao iporã ha isãso hañaape oñemondeva? Péina ápe, umi oñemonde porãva ha iporãitereiva oĩ mburuvichakuéra rógape. Upéicharõ, mba'épa pesẽ va'ekue pema'ẽ haña? Peteĩ proféta? Héẽ, ha ha'e peẽme, ha hetave peteĩ profétagui. Ko'ẽva niko pe ha'e, upévore ojehai va'ekue: ‘Péina ápe, che amondo che mensahéro nde renondépe, ombosako'ítava nde rape nde renondépe.’ Mateo 11:7–10.

Juan niko peteĩ maranduhára añoite, ha'e vaekue peteĩ tembiporu juicio rehegua, ha hembiaapo ojekuaa porã ita'ãirãme; ha'ekuéra osẽ vaekue pe desiértope ohecha haña chupe, upéichaite avei opa Israel ou haguéicha Carmelo-pe Acab mandádo rupive. William Miller oikuaa pe arandu hetave oñemboja'o'ỹva'ekue 1798-pe. Ha'e ombohechauka umi uguata haña ko'ápe ha pépe Tupã Ñe'ẽme, arandu hetave ojehechauka aja. Imarandu oñemopyenda vaekue tiempo profético rehe, ha 1840-pe imarandu ha hembiaapo oñemoĩ ita'ãirãme péichaite, upévore opa mundo protestante oma'ẽ ohecha haña ipa'ũrã omba'apópa. Oñemoneĩ rire, imarandu ojegueraha mundo pukukue javeve.

“Áño 1840-pe ambue profecía ñemyenyhẽ hechapyrãva omokyre'ỹ tuichaháicha pe interés. Mokõi año mboyve, Josiah Litch, peteĩva umi ministro tenondegua opredikáva pe mokõiha advento, omohera kuã peteĩ jehechakuaa Apocalipsis 9 rehegua, oporomoarandu haña pe Imperio Otomano ho'ataha. Ipapapy rupive, ko pu'aka oñembotyryta... 11 jasyoapy 1840-pe, ára pe pu'aka otomana Constantinopla-pe ikatútava oñeha'arõ oñembyai haña. Ha kóva, che aikovia, ojehechakuaáta upéicha hague.”

“Pe aravoite ojehechaukápe, Turkía, imaranduhára rupive, omoneĩ umi tetãnguéra Európa peguagua joaju va'ekuẽpe ipytyvõ haña chupe, ha upéicha omoĩ ijehe umi tetã cristiano poguýpe. Pe mba'e oikóva oñembyaty porãite pe profecía he'íva ndive. Ojekuaávo upéva, hetaiterei tapicha oguerovia Miller ha umi irũnguéra omoguahẽ va'ekue profecía ñehesa'ỹijo rembiapokue añeteguaha, ha peteĩ py'arory guasu oñeme'ẽ pe advenimiento rembiapópe. Kuimba'e arandúva ha temimboéva, ha avei umi oñemomba'eguasúva, ojoaju Miller ndive, mokõivéva opredika ha omosarambívo hemiandu, ha 1840 guive 1844 peve pe tembiapo pya'e oñemyasãi.” The Great Controversy, 334, 335.

“1840 guive 1844 peve” ohechauka pe tembiasakue “pa siete trueno” Apocalipsis capítulo diez-peguáva. Upe tembiasakuepe oñepyrũ peteĩ ñemopotĩ rape ojehechaukáva Malaquías capítulo mbohapy-pe, ha Cristo omopotĩ jey mokõi jey itupaópe. Pe ñemopotĩ rape ha'e va'ekue peteĩ prueba rape oñemboguata mbeguekatúpe, oñemopyendáva Miller oikuaaháicha pe ára peteĩ año haña. Umi ohechaukáva pe marandu Elías rehegua ombosako'i tape pe mensajéro pe pacto rehegua ou haña pya'eterei Itupaópe, ha ha'ekuéra hína pe techaukaha peteĩ tembipuru juicio rehegua oipurúva pe mensajéro pe pacto rehegua omosẽ haña umi oiporavóva pytũmby tesape rangue.

Che añetehápe pomongarai ype penembyasyrõrã: ha upe ouva che rire katu imbaretévava chégui, ha ndaha'ei che tekoporãva voi araha haña ipepó sapatu; ha'e pene mongaraíta

Espíritu Santo rupive, ha tata rupive avei: ipópe oguereko iaventadóra, ha omopotĩmbaitéta hekohápe oñemongu'ihápe trígo, ha ombyatyta itrigo pe ogayguápe; pe takuare'ẽ katu ohapypaitéta tata ndaikatúiva oge. Mateo 3:11, 12.

Cristo árape, oñerrepresentáva Juan 6:66-pe, ha'e operde hetave temimbo'e ambue ára oimeraẽvagui. The Desire of Ages-pe, ko pasáhe Juan-pegua oñeñe'ẽhápe, aplicación profética metodologíaite hína va'ekue pe mba'eite umi temimbo'e ohejava'ekue haña chupe. Ha'ekuéra ndaikatúi ontende pe literal oguerrepresentaha pe espiritual, ha apóstol Pablo he'iháicha, pe literal ou raẽ pe espiritual mboyve.

Ha péicha ojehei: “Pe kuimba'e peteĩha, Adán, ojejapo va'ekue peteĩ alma oikovévaramo”; pe Adán pahaguéva katu ojejapo peteĩ espíritu ome'ẽva tekove. Upéicharõ jepe, ndaha'ei raẽ va'ekue pe espiritual, síno pe natural; ha upéi pe espiritual. 1 Corintios 15:45, 46.

Ndoipotaseí ha upévare ndaikatúigui, umi judío omboyke oikuaa haña Cristo-pe ha'e ohechauka jave ha'eha pe yvága mbuja tekotevẽva oñekaru haña hese. Teko jepokuaa ha tradición-kuéra ogana pe tape oiporúva'ekue Cristo voi. Ko tembiasakue rehegua, Hermana White ohaí va'ekue:

“Umi temimbo'e oñemoĩve mombyryve gueteri Jesús-gui ojehekombo'e haña tetãygua renondépe ijerovia'ỹre. Tuicha ndojapohoryí hikuái, ha oipy'apo haña pe Salvador-pe ha omby'aguapy haña fariseo-kuéra mba'evaĩpe, ojere hikuái hapykuére Hese, ha oheja chupekuéra ñemomirĩ'ỹme. Ojapo hikuái hekove jeporavo, oipyhy pe forma añónte espíritu'ỹre, pe ape ra'ỹi'ỹre. Upe hembiaapo araka'eve noñemoambuúi upe rire; ndoguataí véima Jesús ndive.”

“Mávapa orekóva ipope, ha omopotĩmbáta porã hekoharã, ha ombyatýta he'ỹi trígope oñongatuhápe.” Mateo 3:12. Kóva va'ekue peteĩ umi ára ñemopotĩrãgui. Añetegua ñe'ẽ rupive, pe ñiru ojepe'ahína pe trígogui. Oĩgui heta itavyetereíva ha ijeheguigua tekojojápe oñemombaretevéva ndojapysakáiva haña pe ñemoñe'ẽ, ha yvóra rayhupáre ndoaseptaseíva peteĩ tekove ñemomirĩ rehegua, heta ojei Jesús-gui. Heta gueteri upéicha ojapo ko'ãga. Ánga-kuéra ojehecha porã ko ára, umi temimbo'e Capernaum sinagógape ojehecha haguéicha. Añetegua oguahẽ jave pe korasõme, ha'ekuéra ohecha hekove ndaijojaiha Tupã rembipotáre. Ohecha tekotevẽha peteĩ ñemoambue tuichaitereíva ijehekuérape; hákatu ndoipotái ojapyhy pe tembiapo jejopy'ỹ rehegua. Upévare ipochy ipekádo ojekuaaukávo. Oho ofendídoramo, umi temimbo'e oheja haguéicha Jesúspe, oñe'ẽngururuvo: ‘Kóva ha'e peteĩ ñe'ẽ hasýva; máva piko ikatu ohendu?’” The Desire of Ages, 392.

Ha'e Malaquías pe marandu rehegua Ñe'ẽme'ẽmegua omopotíva Leví ra'ykuérape tata rupive. Ha'e omopotí porãite hóga pegua, omboja'óvo trígo pe ñana piru-gui. Ko tembiapo ojapo peteĩ aventador rupive. Pe aventador ha'e upe omboja'óva peteĩgui ambue, ha pe aventador ha'e pe marandu añeteguágui ko'ãgagua peteĩteĩ historia rehegua oĩhápe Ha'e omopotí Leví ra'ykuérape. Pe aventador ha'e Elías marandu ha hemimondokuéra, umíva ohechaukáva peteĩ tembiporu juicio rehegua.

Péina, che amondo che mensahárape, ha ha'e ombosako'íta tape che renondépe; ha Ñandejára, peẽ peheka va'ekue, outa sapy'aitépe itemplópe, jepe pe ñe'ẽme'ẽ maranduhára, peẽ pevy'áva

hese: péina, ha'e outa, he'i Ñandejára ipu'akapáva. Ha máva piko ikatúta ogueropu'aka iju'uha ára? ha máva piko opyta haña ojekuaávo ha'e? mba'érepa ha'e ojogua peteĩ omopotĩva tata rehe, ha ao jojahára jabón rehe: Ha'e oguapyta peteĩ omopotĩva ha omarangatúva plátaicha; ha omopotĩta Leví ra'ykuérape, ha omarangatúta chupekuéra óro ha plátaicha, ikatu hañaicha ogueru Ñandejárape peteĩ ofrènda tekojoja reheve. Upéi Judá ha Jerusalén ofrènda iporãta Ñandejárape, yma guaréicha, ha ary kuéra yma va'ekuéicha. Malaquías 3:1–4.

Pe ouva Juan el Bautista rire ha'e upe omopotĩva Iñongatupy hũ peteĩ aventadór rupive, ha ha'e peteĩ tatáicha oñemopotĩ haña itakuéra guasu. Pe apopy ñemopotĩ rehegua ojejapo pe ñe'ẽ rerahaha joajupy rehegua rupive, ha upévore ohechauka peteĩ tembiasakue pe Ñandejára oikeha joajupýpe peteĩ tavaygua pyahu poravo pyre ndive, pe joajupýpe. Israel yma guare oñemosẽrõ guare Egipto poguýgui tembiguáiramo, peteĩ tema upe tembiasakue marangatúpe va'ekue hína pe “ta'ýra ypykue” rehegua. Taha'e Egipto ra'y ypykuekuéra ñemano, térã Tupã ombohéraguapývo Israel-pe Ta'ýra Ypykuramo.

Ha ere haña Faraónpe: Péicha he'i Ñandejára: Israel ha'e che ra'y, che ypykue. Ha ha'e ndéve: Emondo che ra'ýpe, cheservi haña chéve; ha neremondoséiramo chupe, ehecha, ajukáta ne ra'ýpe, nde ypykuépe. Éxodo 4:22, 23.

Ha Isrél oñemoinge haña pe ñe'ẽme'ẽme Egipto-gui ñemosãsópe, pe plan divíno ningo va'ekue káda trívu ra'y ypykue oñembojerovia haña saserdósio rembiapópe. Péro pe vaka ra'anga óro rehegua pu'akápe, pe trívu Leví añónte opyta va'ekue Moisés ykére upe pu'aka mboyképe. Ijeroviaháre, Tupã omboyke pe tembiaporã orekóva va'ekue, ha'éva káda trívu guive káda ypykue oñeme'ẽva'erãha saserdósio-pe, ha ohasa haña ambue trívu kuérape ha ome'ẽ Leví trívupe pe derécho ijojaha'ýva saserdósio rehegua. Pe ñe'ẽme'ẽ maranduhára omopotĩ vove Leví ra'y kuérape, upéva ohechauka peteĩ tembiasakue peteĩ tetã yma guare oĩva pe ñe'ẽme'ẽme oñemboykéva peteĩ tetã pyahu haña pe ñe'ẽme'ẽme guarã. Péicha oiko va'ekue Juan el Bautista ndive, umi Milleríta ndive, ha péicha avei oikóta umi cien cuarenta y cuatro mil ndive. Ary 1840 guive 1844 peve oñepyrũ peteĩ ñemopotĩ rape pe marandu profétiko oñeha'ã haña rupi, upe oñeme'ẽ va'ekue William Miller-pe. Upéva ogueru pe Ñandejára ou hañaicha pya'e itémplope 22 jasypa 1844-pe, péro pe ñemopotĩ rape ndopái araka'eve peve 1863-pe.

“Mokõivéva Daniel 8:14-pe, ‘Mokõi mil ha mbohapy sa ary rire upéi oñemopotĩta pe tupaópegua marangatu renda,’ ha pe ánhel peteĩha marandu avei, ‘Pekyhyje Tupãgui, ha peme'ẽ chupe mborayhu ha jeguerovia; oñuahẽma niko ijuício aravo,’ ohechauka Cristo rembiapo pe lugar santísimope, pe huisio investigativo rehe, ha ndaha'ẽi Cristo jeju rehe ojoguá haña ipuévlope ha oñehundi haña umi iñañávape. Pe jejavy ndaha'ẽi kuri pe aravo profétiko kuéra jeipapápe, síno pe mba'e oikova'eráva umi 2300 ára paha-pe. Ko jejavy rupi umi ogueroviáva ohasa va'ekue ñembyasy guasu; upéicharõ jepe, opa mba'e he'íva profecía, ha opa mba'e ha'ekuéra ikatúva oha'arõ Ñandejára Ñe'ẽme oñemopyendáva rupive, oñekumplíma va'ekue. Pe aravoite ha'ekuéra ojahe'óramo ijerovia ha iha'arõrã ndoikói haguére, uperõ voi oiko pe mba'e marandu he'íva va'ekue, ha tekotevẽva oñekumpli mboyve Ñandejára ojehecha haña ouva ome'ẽ haña hepyme'ẽ tembiguáipe.”

«Cristo ou va'ekue, ndaha'úi yvy ári, ha'ekuéra oha'arõ haguéicha, síno, pe tipo ohechauka haguéicha, pe tenda imarangatuetéva tupao Tupã yvagapeguápe. Maranduhára Daniel ohechauka chupe ouha upe jave pe Ymaguaréva rendápe: “Ahecha pyhare visiónpe, ha péina, peteĩ yvypóra Ra'y-icha ou arai yvagapegua reheve, ha oguahẽ” —ndaha'úi yvy ári, síno— “Ymaguaréva rendápe, ha ogueru chupe henondépe.” Daniel 7:13.»

Ko ou oúvape oje'e avei proféta Malaquías: “Pe Ñandejára, peẽ peheka va'ekue, outa pya'e Itupãópe, ha pe Ñe'ẽmondo ñemboguata rehegua, peẽ pevy'aha hese: péina ápe, ha'e outa, he'i Ñandejára de los ejércitos.” Malaquías 3:1. Ñandejára ou haña Itupãópe ha'e va'ekue peteĩ mba'e pya'e, ojeha'arõ'ỹva, Ipuévelope ñuarã. Ha'ekuéra ndoha'arõ chupe upépe. Oha'arõ hikuái ou haña yvy ári, “tatápe hendy hañaicha ojapo haña vendesiõn umi ndoikuaáva Tupãme ha umi nohendúiva pe evangelio.” 2 Tesalonicenses 1:8.

“Péro pe tavayguakuéra noĩ gueteri preparado ombyatývo haña Ijára ndive. Oĩ gueteri peteĩ tembiapo ñembosako'i rehegua ojapova'erãva hesekuéra. Ome'ẽva'erã kuri tesape, omoĩ porã haña ññakãme kuéra Tupã tupaogua yvágape; ha ha'ekuéra, jeroviápe, oseguívo Ipa'i Guasupe hembiapope upépe, oñehesakãta chupekuéra tembiaporã pyahu. Ambue marandu ñe'ẽmondýi ha mbo'epyrã rehegua va'erã ome'ẽ pe iglesia-pe.”

He'i proféta: “Máva ikatu oikove Ijupe oúvo ára? ha máva opyta hatãta ojehechaukávo? ha'e niko ku tatatĩ omopotĩva refinador mba'éicha, ha ku jabón omopotĩva ao fuller mba'éicha; ha'e oguapýta peteĩ refinador ha mopotĩhára plátaiha: ha omopotĩta Leví ra'ykuérape, ha ombohasa haña chupekuéra oro ha plátaiha, ikatu hañaicha oikuave'ẽ Ñandejárape peteĩ ofrẽnda tekojoja reheve.” Malaquías 3:2, 3. Umi oikovéva ko yvy ape ári Cristo oñeintercedéva opa vove pe santuario yvagapeguápe, oĩva'erã Tupã marangatu renondépe peteĩ mediador'ỹre. Ijao kuéra oĩva'erã mba'e ky'a'ỹre, ha ikarakterkuéra oñemopotĩva'erã angaipágui pe tuguy ñehypyñã rupive. Tupã gracia rupive ha ññeha'ãmbarete tee rupive, ha'ekuéra oiko va'erã ñorairõhára ipu'akáva ivaíva ndive ñorairõme. Oguata aja pe juicio investigador yvágape, ha oñembogue jave pe santuariogui umi angaipa umi creyente arrepentídova rehegua, oĩva'erã peteĩ tembiapo especial ñemopotĩ rehegua, angaipa ñemomombyry rehegua, Tupã tavayguakuéra apytépe ko yvy ape ári. Ko tembiapo ojehechauka hesakãve peve umi marandu Apocalipsis 14-pe.

“Ojejapóta vove ko tembiapo, Cristo rapykuera kuéra oĩta oñembosako'íma haña Hembyajupe ñuarã. ‘Upérõ Judá ha Jerusalén ofrẽnda iporãta Ñandejárape, yma guaréicha ha ary yma guaréicha.’ Malaquías 3:4. Upérõ pe iglesia ñande Ruvicha ojapyhýta haña ijehe ou vove, ha'eta peteĩ ‘iglesia gloriosa, ndorekoíva ky'a, térã arruga, térã mba'eichagua mba'eichagua upéicha.’ Efesios 5:27. Upérõ ha'e ojehechaukáta ‘ko'ẽmimbi ramo guáicha, iporã jasyicha, hesakã kuarahýicha, ha kyhyje hañaicha peteĩ ehérsito poyvi reheve.’ Cantares 6:10.”

“Karai pe Ñandejára oútagui Itémplope, Malaquías avei oñe'ẽmavoĩ Ijuvy mokõiháre, Iju oúvo omoañete haña pe juicio, ko'ã ñe'ẽme: ‘Ha che aguahẽta pene rendápe pe juicio-rã; ha che aiméta testígo pya'e haña umi paje apoháre, umi adulterio apoháre, umi jura japu apoháre, ha umi ojopy vaívare tembiapohára rembiapoukapy rehe, viúda rehe, ha mitã'ỹva rehe, ha umi omboykévare pytagua hekópeguarãgui, ha ndokyhyjéiva chehegui, he'i Ñandeyára ipu'akapáva.’ Malaquías 3:5. Judas oñe'ẽ avei upe escena rehe he'ívo: ‘Pema'ẽ, Ñandejára ou

hína hetaiterei imarangatu ndive, oikuaaukávo juicio opaite ári, ha ohechaukávo maymávape heko haña vaiha opa umi amongue apytépe, opa umi hembiape heko vaíva rehe.’ Judas 14, 15. Ko jeju, ha Ñandejára jeju Itémplope, ha’e mba’e oiko hañaáva iñambuéva ha oñemboja’óva peteĩgui ambue.”

“Cristo ouju haña ñande pa’i guasu ramo pe tenda imarangatuvévape, pe santuario ñemopotĩrã rehehápe, ojehechauhaháicha Daniel 8:14-pe; Ava Ra’y ou haña pe Ymaguare Árape, ojehechauhaháicha Daniel 7:13-pe; ha Ñandejára ou haña Itémplope, oikuaauka va’ekue Malquías, umíva hína peteĩchante mba’e ojehechaukáva; ha kóva avei ojehechauka pe novio ou haña ñemendápe, Cristo omombe’uháicha pe parábola umi diez virgen rehegua, Mateo 25-pe.” The Great Controversy, 424–426.

Irundy “ju” oñeñe’eva pe párrafo pahápe ha’e hikuái peteĩnte jeju, oñembohechaukáva irundy hendáicha iñambuéva. Peteĩva umi “jeju” apytégui ha’e pe parábola umi diez virgen rehegua.

“Py’yi ojehechauka chéve umi pa’ũbyre rehegua parávla, diez kuñataĩnguéra rehegua, po apytégui iñarandu ha po ambuéva itavy. Ko parávla oñekumpli va’ekue ha oñekumplíta pe letraite peve, oguerékogui peteĩ aplicación especial ko tiempope; ha, pe ángel mbohapyha maranduicha, oñekumpli va’ekue ha osegíta añetegua ko’agagua ramo pe tiempo paha peve.” Review and Herald, agosto 19, 1890.

Umi irundy “ju” “ha’e peteĩ mba’e oiko hañaáva añaõnte jehechauka”, upéicharõ umi irundy “ju” ojejapóva’ekue Adventismo ñepyrũme, pe movimiento Millerita-pe, “ojejapóta” jey pe “letra peve” pe movimiento Elías-pe Adventismo paha gotyo.

William Miller ha umi Millerita-kuéra ha’e va’ekue pe ánhel peteĩha marandu rehegua representantekuéra, ha pe pasáhe peteĩchaguápe Early Writings-gui ñañe’ẽma hague rehe, pe ánhel peteĩha marandu oguereko va’ekue umi característica peteĩchaitéva Juan el Bautista rehegua. Rombohéra va’ekue pe pasáhe he’íva umi omboykéva’ekue Juan el Bautista marandu ndaikatuiahague oipytyvõ chupekuéra Jesús mbo’epykuéra. Pe párrafo oúva upe rirepe ha’e he’i: “Umi omboykéva’ekue pe marandu peteĩha ndaikatúi oipytyvõ chupekuéra pe mokõiha; ni ndoipytyvõ chupekuéra pe pyhare mbyte sapukái, oíva’ekue ombosako’i haña chupekuéra oíke haña Jesús ndive jerovíape pe lugár santísimo pe santuario yvagaguápe.” Mokõivéva, William Miller ha Juan el Bautista, orrepresenta tembiporu ára paha juicio rehegua.

Mokõivéva ndojekuaáirire, umi heneración orekóva ijojaha’ỹva noñemonguaáimo’ãi pe tesape omboykére. Tupã oipuru mokõiha mensahérope oípe’a haña pe Laodiceagua angaipu ao’i, ha péicha ohechauka umi ymagua tetã ojeoporavo va’ekue Laodiceagua opívo, omoingévo peteĩ marandu, taha’e oñemoneĩ térã oñemboyke, ojeporútava huísiope techaukaha ramo peteĩ proféta oĩ hague ijapytepekuéra. Pe tembiasakue ary 1840 guive 1844 peve ojeoporavo’aka pe tata oguejýva Elías mymbajukapy ári Karmelo yvýry. Pe proféta añetegua oñembojoavykuri umi proféta japupegua-gui.

Ñaime hína pe punto-pe tekotevẽ hañaúicha ñamyesakã haña pe ñemopotĩ rape ojepysóva’ekue 22 de octubre de 1844 rire. Hermana White he’i va’ekue 22 de octubre de 1844 rire “pe tavayguakuéra ndaikatúi gueteri ojejuhu oñembosako’íva haña ojotopa haña Ijára ndive. Oĩ

gueteri peteĩ tembiapo ñembosako'i rehegua ojapo va'erãva hesekuéra. Tekotevẽ va'ekue oñeme'ẽ tesape, ombohapéva iñakãrapu'ã kuéra Tupã templo yvágape oĩvape; ha ha'ekuéra jerovia rupi oseguívo Ipa'i Guasupe Iministerio-pe upépe, tembiapo pyahu ojekuaaukáta va'erã. Ambue marandu ñemomarandu ha mbo'e haña va'erãva oñeme'ẽ va'erã kuri pe iglesia-pe."

Adventismo omboykérõ guive Levítico mokoĩpa poteĩpe oĩva "siete tiempo", Daniel ohenóiva Moisés "ñe'ẽme'ẽ", okañy chuguikuéra ikatu hañaícha ohechakuaa pe ñemopotĩ rape oseguiha tenonderãve umi rembiapo ypykue rire, oñeikũmby haña umi añetegua ojoajúva huisio ñepyrũ ndive.

Ñañe'ẽta pe mboyvegua artículo pe ñemopotĩrã rape oñemboguata meme rehe, ha ñañepyrũta ñamohenda haña pe hatĩ Protestantismo añeteguágui, pe Adventismo Millerita oguerova'ekue 1840-kuéra arykuépe, pe hatĩ Republicanismo ndive.